

בש"פ 8468/15 - מוחמד חג'יג' נ' מדינת ישראל

פלילי - מעצרים

פלילי - חוק העונשין - עבירות אלימות

var MareMakom = "בשפ 8468/15 - מוחמד חג'יג' נ' מדינת ישראל, תק-על 2015(4), 14406(27/12/2015)";
{;p.IDHidden{display:none

בבית המשפט העליון

בש"פ 8468/15

לפני:

העורר:

כבוד השופט ס' ג'ובראן
מוחמד חג'יג'

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי
מרכז-לוד מיום 10.11.2015 במ"ת
38398-06-14 שניתנה על ידי כבוד השופט ב'
צ' גרינברגר

תאריך הישיבה: י' בטבת התשע"ו (22.12.2015)

בשם העורר: עו"ד מוחמד חלאילה

בשם המשיבה: עו"ד עידית פרג'ון

החלטה

עמוד 1

1. לפניי ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופט ב' צ' גרינברגר) במ"ת 38398-06-14 מיום 10.11.2015, במסגרתה נדחתה בקשת העורר לעיון חוזר, ונקבע כי הוא יוותר במעצר בית מלא עד תום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו.

הליכי המעצר עד כה

2. ביום 19.6.2014 הוגש נגד העורר כתב אישום, המייחס לו עבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 333 בנסיבות סעיף 335(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). על פי עובדות כתב האישום, ביום 3.6.2014 הגיע אחיו הקטין של העורר (להלן: האח) לחוג קפוארה בו הוא משתתף, באיחור של חצי שעה. האח ניסה להידחק לפני חניכים אחרים בתור לשיעור, והמתלון - מאמן הקפוארה שלו - הורה לו כי יפסיק. האח לא שעה להוראות המתלון וכשהאחרון ניסה להוציא אותו מהשיעור, החלו דחיפות הדדיות בין השניים, תוך שהאח מכה את המתלון. השוהים במקום הפרידו בין השניים, והאח אמר למתלון שהוא עומד להתקשר לשני אחיו כדי שיבואו לתקוף אותו. האח התקשר לאחיו הבכור (להלן: הנאשם 1) וביקש ממנו להגיע למקום. זמן קצר לאחר מכן הגיעו למקום העורר, נאשם 1 ואנשים נוספים. לאחר הגיעם אמר נאשם 1 לעורר ללכת ולהכות את המתלון. בשלב מסוים החלו העורר ונאשם 1 לקלל את המתלון ולהכות אותו בפניו באגרופיהם. המתלון ביקש כי יפסיקו, ונאשם 1 דרש ממנו להגיע לביתם של האחים ולקחת אחריות על מעשיו במסגרת "סולחה". המתלון סירב ואז הנאשם 1 סטר לו בפניו והמתלון סטר לו בחזרה. בשלב זה כיסה העורר את פני המתלון בחולצה והחל לבעוט בו בפניו בעוד הנאשם 1 אוחז בו. כתוצאה מהמכות שספג המתלון נשבר אפו ונגרמו לו חתכים ושטפי דם כמו גם שבר בשורש השן וחשד לשבר בצלע ימין.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצר העורר ונאשם 1 עד לתום ההליכים המתנהלים נגדם. בבקשה נטען כי בידי המשיבה ראיות לכאורה להוכחת אשמתם, וכי העבירות המיוחסות להם מקימות עילת מעצר של מסוכנות מכוח סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים). ביום 27.7.2014 הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר ונאשם 1 עד תום ההליכים נגדם. בהחלטה צוין כי הצדדים אינם חולקים על קיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר. בית המשפט עמד על כך שבתסקיר המעצר בעניינו של העורר לא ניתנה המלצה על שחרורו לחלופת מעצר. בתסקיר הועלו חששות בנוגע ליכולתם של המפקחים המוצעים - הוריהם של העורר ונאשם 1 - להוות גורם מפקח ומאיין סיכון. עוד עולה מתסקיר המעצר כי המסוכנות הנשקפת מהעורר היא בינונית, כפי שניתן ללמוד מעברו הפלילי בעבירת אלימות, מהיותו נתון לתגובות אימפולסיביות ומהקושי שלו לבחון פגיעה באחר. לנוכח חומרת העבירות המיוחסות לעורר ולנוכח האמור בתסקיר המעצר בעניינו, הורה, כאמור, בית המשפט המחוזי על מעצרו עד תום ההליכים נגדו.

4. ביום 12.3.2015 הגיש העורר בקשה לעיון חוזר בהחלטת בית המשפט המחוזי לעצור אותו עד תום

ההליכים נגדו. בבקשה נטען כי חלה נסיגה בראיות התביעה, וכי לנוכח התמשכות ההליכים ישנו מקום לבחון חלופות מעצר נוספות. נאשם 1 ביקש להצטרף לבקשה לעיון חוזר ובית המשפט המחוזי נעתר לבקשתו. בדיון בבקשה לעיון חוזר מיום 26.3.2015, תישאל בית המשפט המחוזי חלק מהמפקחים הפוטנציאליים שהוצעו על ידי העורר. ביום 15.4.2015 דחה בית המשפט המחוזי את הטענה כי חל כרסום בראיות התביעה באופן המטה את הכף לעבר שחרור העורר. עם זאת, לנוכח התמשכות ההליכים והעובדה כי הוסכם על הצדדים שדיוני ההוכחות יימשכו עד חודש ינואר 2016 לכל הפחות, הורה בית המשפט המחוזי על שחרורם של העורר ונאשם 1 לחלופת מעצר. בנוסף, בית המשפט המחוזי ציין בהחלטה את החלטתו של בית משפט זה בבש"פ 1813/15 מיום 18.3.2015, במסגרתה הוארך מעצרו של העורר ונאשם 1 בשלושה חודשים נוספים, לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, אך נקבע כי שמיעת התיק אינה מתנהלת בקצב משביע רצון. בית המשפט המחוזי קבע, כי העורר ונאשם 1 ישהו במעצר בית מלא אצל קרובי משפחתם. כן, נקבעו שלושה מפקחים אשר חתמו על ערבות צד ג' והתחייבות עצמית בסך 10,000 ש"ח לכל אחד, והפקידו 5,000 ש"ח בקופת בית המשפט.

5. ביום 13.8.2015 הגיש העורר בקשה לעיון חוזר בתנאי שחרורו. העורר עתר לשינוי התנאים וביקש לצאת לעבוד עקב מצבה הכלכלי הקשה של משפחתו. לחילופין, ביקש העורר לבטל לחלוטין את מעצר הבית בו הוא שוהה. כמו כן, טען העורר כי חל כרסום בראיות נגדו במהלך שמיעת התיק. ביום 19.8.2015 הורה בית המשפט המחוזי (השופט כ' מוסק) לשירות המבחן, לערוך תסקיר משלים אשר יבחן את שתי החלופות הללו, לרבות בחינתו של המפקח-מעסיק הפוטנציאלי אשר אצלו מבקש העורר לעבוד. ביום 15.10.2015 הוגש תסקיר משלים מטעם שירות המבחן אשר המליץ להתיר לעורר לצאת לעבוד בכל יום בין השעות 05:30-19:00. ביום 10.11.2015 דחה בית המשפט המחוזי את בקשת העורר לשינוי תנאי חלופת המעצר. ראשית קבע בית המשפט, כי לא חל שינוי דרמטי במערכת ראיות התביעה, המצדיק את שחרור העורר ממעצר בית. לאחר מכן, דחה בית המשפט אף את בקשתו של העורר לאפשר לו לצאת לעבוד. נקבע כי האפשרות שהוצעה על ידי העורר איננה מתאימה ממספר סיבות: המפקח-מעסיק המוצע הוא בעל עבר פלילי וישנו קושי לתת בו אמון לצורך הפיקוח; אין מדובר בפיקוח הדוק, שכן המפקח אינו צפוי להיות צמוד לעורר בשל אופייה של העבודה המוצעת באתר בנייה; והעובדה כי העורר הפר את תנאי מעצרו ונתפס ליד מחנה עופר.

הערר

6. בערר שלפני טוען העורר כי יש להורות על הקלה בתנאי שחרורו, כך שיותר לו לעבוד בשעות היום. העורר סבור כי בית המשפט המחוזי שגה כאשר לא נתן משקל הולם לתקופת המעצר הארוכה בה הוא שהה, ולזמן הממושך בו הוא עודנו שוהה במעצר בית. לטענתו מעצר הבית שלו ושל אחיו, הנאשם 1, בנוסף לעובדה כי אביהם נאלץ לפקח עליהם בחלק ניכר משעות היום, הובילו את משפחתם לחרפת רעב. בנוסף, העורר גורס כי היה מקום לתת משקל רב יותר לעובדה שהוא ונאשם 1 נעדרו עבר פלילי, ולכך שהעבודה המוצעת על ידו נמצאת בתל-אביב ומרוחקת ממקום ביצוע העבירה ומקום

עבודתו של המתלונן. כמו כן, לשיטתו של העורר חל שינוי מהותי במסכת הראייתית בתיק, שכן המתלונן סתר את עצמו פעמים רבות, עדותו של ר.ר. סותרת אף היא חלקים מעדות המתלונן, ובנוסף התברר כי דווקא המתלונן הוא זה שהחל בקטטה.

7. עוד טוען העורר כי בית המשפט המחוזי נתן משקל רב מדי לעברו הפלילי של המעסיק-מפקח המוצע, אשר כיום מנהל עסק ומתפרנס בכבוד. כמו כן, העורר סבור כי ניתן משקל רב מדי לעובדה כי הוא הפר את תנאי השחרור למעצר הבית ביום 29.7.2015. לדידו, מדובר בהפרה מינורית, בגינה הוא שילם מחיר יקר לאחר חילוט הפיקדון בסך 5,000 ש"ח והפקדה נוספת של 10,000 ש"ח. זאת ועוד, לעמדת העורר לא ניתן משקל מספק לעיכוב המשמעותי בשמיעת התיק ולאחריות המשיבה לעיכוב זה. לבסוף, גורס העורר כי לא היה מקום לסטות מהמלצתו של התסקיר המשלים בעניינו, אשר שקל את כל השיקולים הרלבנטיים, לרבות עברו הפלילי של המעסיק-המפקח המוצע ומסוכנותו של העורר, והמליץ לאפשר לעורר לצאת לעבוד בכל יום בין השעות 05:30-19:00. לחלופין, עותר העורר לשחררו למשך מספר שעות "התאווררות" בכל יום, גם אם תדחה בקשתו לעבוד בשעות היום.

8. המשיבה מנגד סבורה כי יש לדחות את הערר ולהותיר על כנם את תנאי מעצר הבית בהם העורר שוהה. בדיון בפניי טענה באת-כוח המשיבה כי אין מקום להקל בתנאי מעצר הבית של העורר לנוכח העובדה כי הפר את התנאים שנקבעו לו, ונתפס מחוץ לבית בו הוא אמור לשהות במעצר. בנוסף, המשיבה סבורה כי יש לדחות את הערר הן לנוכח עברו הפלילי של המעסיק-מפקח המוצע והן לנוכח כך שמקום העבודה המוצע איננו קבוע.

דין והכרעה

9. לאחר שעיינתי בערר, בהחלטת בית המשפט המחוזי ובתסקיר המעצר, ולאחר ששמעתי את טענות הצדדים בפניי, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות. אינני מקבל את טענת העורר לפיה בית המשפט המחוזי ייחס משקל רב מדי להפרת תנאי מעצר הבית מצדו, אשר הייתה, לשיטתו, הפרה "מינורית". סבורני, כי מוטב היה אילו טענה זו לא הייתה נשמעת כלל. העורר לא נתפס בקרבת הבית בו הוא שוהה ואפילו לא בכפר בו שוכן אותו בית, אלא במרחק כמה קילומטרים משם, בסמוך למחנה עופר. אין מדובר בהפרה שולית, אשר אף היא איננה מתקבלת על הדעת כמובן, אלא בהפרה חמורה שפגעה בצורה קשה באמון שניתן לתת בעורר. סבורני כי מתן אפשרות לעורר לצאת ממעצר הבית כדי להתפרנס יכולה להתאפשר, אם בכלל, רק כאשר מקום העבודה והמפקח המוצעים יהיו בעלי התאמה גבוהה לנסיבותיו של העורר.

10. במקרה שלפנינו, מקום העבודה המוצע סובל מחולשות רבות שכן מיקומו איננו קבוע; הוא בעל אופי מזדמן; וסוג העבודה אינו מאפשר למפקח המוצע לשהות בסמיכות לעורר ולפקח עליו באופן צמוד. זאת ועוד, המפקח המוצע הוא בעל עבר פלילי, אשר מעמיד בספק את היכולת לתת בו אמון לצורך מלאכת הפיקוח. ספק רב אם בטרם ביצע העורר את ההפרה ניתן היה לאפשר לו לצאת לעבוד במסגרת העבודה שהוצעה על-ידו, לנוכח חסרונותיה. על כן, ומקל וחומר אינני סבור כי יש מקום

לאפשר את העבודה המוצעת לאחר שהעורר הפר את תנאי מעצרו ואת האמון שניתן בו.

11. העורר טען, כאמור, כי לא היה מקום לסטות מהמלצתו של שירות המבחן לאפשר לו לצאת לעבוד בכל יום בין השעות 05:30-19:00, במסגרת העבודה המוצעת. לעניין זה ידועה ההלכה לפיה תסקיר שירות המבחן, למרות הערכת מקצועיותו הרבה, מהווה המלצה בלבד ובית המשפט רשאי להפעיל את שיקול דעתו בהתחשב בכלל האינטרסים העומדים לפניו (ע"פ 5626/14 לנקין נ' מדינת ישראל (2.8.2015); רע"פ 4144/15 אבו אלטיף נ' מדינת ישראל (16.6.2015); בש"פ 5309/05 צמח נ' מדינת ישראל (29.6.2005)). במקרה שלפנינו אין מקום לאמץ את המלצתו של שירות המבחן מהסיבות המפורטות לעיל, אשר מטות את הכף בשלב זה לעבר הותרתו של העורר במעצר בית מלא.

12. לא נעלמה מעיניי העובדה שהעורר שוהה במעצר בית ממושך המתווסף לתקופת מעצר בלתי מבוטלת. כמו כן, ער אני לפגיעה הכלכלית במשפחתו של העורר הנגרמת בין היתר כתוצאה מהתקופה הממושכת בה אב המשפחה נדרש לפקח על בניו השוהים במעצר בית. סבורני, כי ישנו מקום להאיץ את קצב שמיעת התיק, באמצעות קביעתם של מועדים קרובים כלל הניתן לשמיעת פרשת ההגנה. העובדה כי העורר איננו מצוי במעצר עד תום ההליכים אלא במעצר בית אינה מהווה הצדקה להתמשכותם הרבה של ההליכים, בשים לב לכך שאין מדובר בתיק מסועף ומורכב במיוחד. לבסוף, אציין כי לא נסגרה הדלת בפניו של העורר להגיש בקשה נוספת לעיון חוזר, ככל שיימצא חלופה למקום העבודה ולמפקח אותם הציע במסגרת הליך זה. על כל האמור, אין בידי לקבל את הערר.

13. סוף דבר, הערר נדחה.

ניתנה היום, ט"ו בטבת התשע"ו (27.12.2015).

ש ו פ ט